

Nieuwe campussen KU Leuven

1. Beleidsrealisaties 2013-2017

Op 1 oktober 2013 integreerden de academische opleidingen (behalve de Kunsten) vanuit de hogescholen in de universiteiten. Voor de KU Leuven was dit een nieuwe mijlpaal in haar geschiedenis, waarbij het aantal studenten toenam met ongeveer 13.000 en het aantal personeelsleden met ongeveer 1.300.

Een aantal van de beleidsrealisaties hebben betrekking op deze integratie. Op de externe campussen kreeg de beleidsvisie van de KU Leuven op het vlak van onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening een concrete vorm, met inzet van de eigen sterktes van elke campus en met consideratie voor de lokale situatie. De KU Leuven koos er voor de geïntegreerde opleidingen op basis van hun accreditatie als volwaardige universitaire opleidingen in te schrijven in de gangbare interne kwaliteitszorgsystematiek van de universiteit. Zoals voor de andere opleidingen is de interne kwaliteitszorgmethode COBRA ook op hen van toepassing. Dit betekent dat de universiteit in eigen regie de kwaliteit van deze opleidingen borgt. De nieuwe en de uitgebreide faculteiten nemen hun verantwoordelijkheid op voor de geïntegreerde opleidingen die vanuit hun eigen profiel een actieve rol spelen in de realisatie van de facultaire beleidsplannen.

Maar er is meer...

De nieuwe campussen zijn een deel van de universiteit. Ze zijn in de universiteit gekomen met hun eigen verwachtingen, hun verlangens, hun deskundigheid en met een grote inzet en veel enthousiasme. Daar hebben we in de voorbije jaren op ingezet. Dit ging gepaard met heel wat beleidsinitiatieven en met veel waardering voor de grote verandering die de integratie voor alle personeelsleden betekende. Ook voor veel personeelsleden die al tot KU Leuven behoorden. Onze universiteit ziet er sinds de integratie een stuk anders uit, met haar bijkomende campussen, met nieuwe opleidingen en nieuwe collega's. Meteen versterkte KU Leuven haar regionale aanwezigheid en kon zo haar maatschappelijke rol als universiteit overal in Vlaanderen nog sterker waar maken.

Er is gewerkt aan het uittekenen van een benoemings- en bevorderingsbeleid voor het onderwijzend personeel en van de criteria voor de inzapping van de OP3-leden om duidelijkheid te creëren over hun loopbaanperspectieven. In het integratieproces is gezocht naar een evenwicht tussen verworven rechten voor personeelsleden en de mogelijkheid om bestaande of aangepaste trajecten binnen de universiteit te volgen. We zijn gestart met de bevordering van personeelsleden in het integratiekader en met het definiëren van een eigen referentiekader voor weging van onderzoek en dienstverlening naast onderwijs. Maar het werk is niet af. De specifieke situatie van een aantal personeelsleden vergt – op basis van hun functie en competenties – een meer adequate inschakeling in het personeelskader van de universiteit. Niemand mag uit de boot vallen. Een nieuwe overlegstructuur voor de campussen is in werking en de vertegenwoordiging van deze personeelsleden in verschillende adviserende en bestuurlijke organen werd voor alle locaties verzekerd.

Er is geïnvesteerd in opleidingen: de creatie in Brussel van de Master of Business Engineering , het groeiend succes van tweetalige bachelorjaren in samenwerking met Saint-Louis, de voorbereiding van twee Engelstalige masteropleidingen in Technologicampus Gent zijn enkele mooie voorbeelden.

We geven impulsen voor het onderzoek, creëerden een kader voor de geïntegreerde opleidingen - binnen de beleidslijnen van de faculteiten en departementen waartoe ze behoren - waarin ze intens verder kunnen werken aan de uitbouw van hun onderzoek, dat aansluit bij hun toepassingsgericht profiel. De samenwerking met de diensten van DOC opende nieuwe mogelijkheden. De implementatie van het impulsfonds (oproep 1 en 2) bood kansen voor het versterken van de onderzoekscapaciteit. Ook de uitbreiding van FLOF-mandaten voor de geïntegreerde opleidingen en de introductie van onderzoeksadviseurs in humane wetenschappen zijn belangrijke impulsen voor het onderzoek.

We investeerden in de regionale specificiteit van de campussen. Eerst en vooral door vaak aanwezig te zijn op onze campussen: uit interesse voor het werk van de collega's en voor hun ambities en zorgen in de nieuwe omgeving die de universiteit voor hen is. Hun regionale betrokkenheid maakt deel uit van het eigen profiel van deze opleidingen. Tal van initiatieven en realisaties illustreren de inbedding van deze opleidingen in het regionale maatschappelijke leven: de groeiende toegang tot samenwerkingsverbanden met andere onderwijsinstellingen, onderzoeksprojecten in samenwerking met regionale actoren, permanente vormingsinitiatieven die inspelen op de kennisnaden van een regio, educatief aanbod voor secundaire scholen, organisatie van en deelname aan STEM-initiatieven... Bij de industrieel ingenieurs werden onderwijsspecialisaties en onderzoeksspeerpunten geënt op regionale prioriteiten en in de regio actieve bedrijven.

De regionale inbedding van de campussen staat de internationale profilering van de geïntegreerde opleidingen niet in de weg. Ze treden op als coördinator of partner in uiteenlopende internationale onderwijs- en onderzoeksprojecten, werken samen met buitenlandse universiteiten en instellingen (b.v. Ethiopiëproject in samenwerking met British Council, Interreg en Tempus projecten), ontwikkelen van *dual degree* programma's, initiatieven in samenwerking met *European Cultural Foundation*).

Initiatieven zijn genomen die leiden tot het optimaliseren van de studentenrekrutering en de communicatie (zichtbaarheid als KU Leuven campussen, eigen tijdschrift en onderzoeksnieuwsbrief), infrastructuur inspanningen.

De versterking van de KU Leuven identiteit en de lokale profilering van de KU Leuven campussen waren belangrijke doelen. De samenwerking met lokale overheden en bedrijfsleven is verder uitgediept en verloopt op veel plaatsen soepeler dan voorheen. Bijzondere aandacht ging naar de eenduidige communicatie van onze KU Leuven-identiteit. Als illustratie daarvan kan onder meer verwezen worden naar het volwaardig opnemen van de KU Leuven in de Raad van bestuur van de vzw Br(ik: deze vzw verenigt de Brusselse instellingen van hoger onderwijs met het oog op goede dienstverlening (huisvesting, mobiliteit,...) voor de studenten. Onze campussen in Brussel waren hier in het verleden enkel indirect (via de partner-hogeschole) in vertegenwoordigd, maar zijn er nu rechtstreeks aan zet. Ook in Antwerpen is KU Leuven nu rechtstreeks gesprekspartner van de stad in Gate 15.

Het opstarten of verder uitbouwen van een regionale alumniwerking, waarin de alumni van de nieuwe campussen nauw betrokken zijn, verbreedt het draagvlak voor onze aanwezigheid in verschillende regio's van Vlaanderen: kern Brussel met nieuw initiatief voor een Brusselse scriptieprijs voor KU Leuven studenten, succesvolle start van de alumniwerking in Oost-Vlaanderen, en een nieuwe voorzitter in de kern Antwerpen.

We hebben sterk ingezet op de goede werking op de campussen. Een analyse van de bestaande werking, van de toekomstige noden en van nieuwe kansen moet leiden tot duurzame campusplannen en structurele dienstverleningsovereenkomsten met lokale partners, in het bijzonder met de partnerhogeschool op de gemengde campussen.

De genomen beslissingen in verband met de infrastructuur en huisvesting van de geïntegreerde opleidingen op de campussen hebben tot doel een goede basis te creëren voor de verdere uitbouw van de KU Leuven infrastructuur op de campussen: we denken aan de aankoop van het pand in de Sint-Niklaasstraat in Gent voor Campus Sint-Lucas Gent, aan de aankoop van het gebouw Meyboom in Brussel, aan de verwerving via erfpacht en de voorbereiding van de bouwplannen voor de campus De Nayer en de campus Geel, aan de profilering van de campussen Antwerpen, met uitbouw van de KU Leuven ondersteunende diensten en bijhorende ‘antennes’. Verder zijn er onder andere: de verwerving via erfpacht van de campus Carolus, de verwerving van het Hof Bladelin voor initiatieven zoals permanente vorming in Brugge, en de overname van de Abdij Roosenberg (ruimte voor initiatieven op het vlak van zingeving, architectuur en kunst). ER kwam ook een principiële akkoord met Odisee over de verdeling van de gebouwen op de Technologicampus Gent. Deze investeringen resulteren - waar van toepassing - in afspraken over de verdeling van de infrastructuur tussen academische en professionele opleidingen op gedeelde campussen en beantwoorden op die manier aan nieuwe noden voor onderwijs en onderzoek.

2. Beleidslijnen voor de toekomst

- De collega’s van de nieuwe campussen vinden intussen hun weg in de universiteit: een eigen weg en tegelijk een weg die verbindingen legt in de gemeenschap die de universiteit is. Dagelijks merk ik hoe ze hun talenten en deskundigheid inzetten voor studenten, met welke verbeeldingskracht ze werken aan onderwijs- en onderzoeksprojecten. Misschien nog sterker dan andere opleidingen brengen ze ‘l’imagination au pouvoir’ in onze universiteit. Hun visie op kwaliteit is erop gericht innovatief denken te stimuleren.
- Niet alle integratieperikelen zijn opgelost. We blijven aan de integratie werken. Het is tijd voor een veel strategischer bepaling van hoe de campussen ingeschakeld worden in een beleid van sterke complementariteit en het bepalen van ‘sterktepolen’ die ook buiten Leuven gesitueerd kunnen zijn.
- Dit impliceert keuzes, niet voor sanering, maar positieve keuzes die groei mogelijk maken. Enkele mogelijkheden zijn: oprichting van European Studies in Brussel, in een samenwerking tussen FEB, Rechten en Letteren; sterker ontwikkelen van een complementaire profilering van onze architectuuropleidingen in Gent en Brussel; versterken van de opleiding vertalers-tolken in Antwerpen en de toren van Babel die Brussel is, gebruik maken van de vele mogelijkheden van multi-campusonderwijs bij de industrieel ingenieuropleidingen, docentmobiliteit, e.a.

Maar er is meer.

- De beslissing van de huidige beleidsploeg om de schotten tussen de KU Leuven “in strikte zin” en de geïntegreerde campussen niet weg te halen vanaf 2019, maar deze schotten te handhaven voor het tijdsvenster 2019-2023 is een strategische beslissing voor de toekomst. Ze geeft de geïntegreerde opleidingen de kans de academisering verder te

zetten, de capaciteitsopbouw van het onderzoek te versterken zoals voorzien. Ondertussen zoeken we verder naar profielegeen onderzoeksparameters die we daarna valideren. De uittekening van groeipaden voor de bepaling van de rekeneenheden voor de geïntegreerde activiteiten, vertrekkend van de nullijn zoals gedefinieerd op basis van het intergroepsbesluit van 23 juni 2015, zal gebeuren in de loop van 2017, eens er duidelijkheid komt vanuit de Vlaamse Overheid over de budgetenveloppen Hoger Onderwijs.

Als KU Leuven willen we het groeipad van de aanvullende onderzoeksmiddelen, zoals voorzien in het Integratiedecreet, maximaal en optimaal gerealiseerd zien. Bij de Vlaamse Overheid zal ik aandringen op de integrale uitvoering van dit beloofde en broodnodige groeipad.

- De profilering van deze opleidingen op de KU Leuven campussen blijft een prioritair aandachtspunt. Naast het bieden van ruimte om hun sterktes te ontwikkelen en ruimte om te leven en te werken op de campussen blijven we inzetten op de versterking van de KU Leuven identiteit. Voor de opleidingen is het van belang bestaande KPI's aan te vullen met eigen KPI's voor het behoud van het profiel. In de afspraken met andere Vlaamse universiteiten zal ik met onze universiteit hierin een voortrekkersrol opnemen.
- In een stimulerende onderwijsomgeving werken we met COBRA verder aan de realisatie van onze wervende onderwijsvisie en aan de ontwikkeling van de onderwijskwaliteit. Mooie voorbeelden op de campussen zijn de baksteenproef (Faculteit Architectuur), internationale uitwisselingen, behaalde internationale student awards, enz. In de toekomst houden we op de campussen – volledig in de geest van hun sterke onderwijstraditie - het debat over onderwijs levendig.
- KU Leuven initiatieven - denk bij voorbeeld aan de recente duurzaamheidsinitiatieven - zullen vanuit een universiteitsbreed beleid voor studenten – meer dan tot nu toe het geval was - ook op de campussen georganiseerd worden. Zo versterken we de voeling met het leven op de campussen. Tegelijk blijft er voldoende ruimte voor de eigen regionale profilering van de campussen met eigen lokale initiatieven, waarvan sommige zelfs omgekeerd de hele universitaire gemeenschap naar de campus kunnen brengen. Mijn volle steun gaat naar de ambitie van sommige campussen om wegbereiders te zijn van de participatie aan het hoger onderwijs van studenten met een migratieachtergrond.
- Voor het personeel van de campussen betekende de integratie een grote verandering. Die verandering houdt voor hen ook verwachtingen in over een adequate personeelsformatie en over hun loopbaanperspectieven. In de toekomst moeten we die verder uitwerken en volwaardig integreren in de huidige structuur van KU Leuven, met aandacht voor de eigen sterktes van de campussen. Het benoemings- en bevorderingsbeleid van het OP, de inzapping van collega's uit het integratiekader, de evolutie van de ZAP-tracks en de evoluties binnen het OP en ATP integratiekader zullen van nabij opgevolgd worden en waar nodig zullen bijsturingen onderzocht en doorgevoerd worden. In ieder geval zal ik nooit aanvaarden, op geen enkele campus en voor geen enkele opleiding, dat de spelregels voor personeelsleden tijdens de lopende processen veranderen in het nadeel van concrete mensen. Ook voor OP-leden die niet inzappen moet er het grootste respect zijn, en een volwaardige plaats aan onze universiteit, onder meer via het dynamische en

vernieuwende onderwijs dat ze verschaffen. Ik wil duidelijke perspectieven bieden voor *alle* personeelsleden, nieuw aangeworvenen, integratiekader en ZAP-leden. Dat gebeurt via dialoog, via het respectvolle en aangehouden gesprek, niet via een top-downbeleid dat weinig of geen ruimte laat voor een eigen inbreng van alle betrokkenen.

- Voor de nieuwe campussen is interdisciplinariteit een belangrijk aandachtspunt. Dit geldt zowel voor onderwijs als voor onderzoek, maar ook voor initiatieven die de campussen in de regio ontplooiën. In de voorbije jaren zijn al een aantal initiatieven genomen, onder meer: creatie van een kunstwerk op de Technologicampus Gent, lessenreeks ‘Denkend Geloven’ in Gent, tentoonstellingen op de campussen Sint-Lucas Gent en Brussel, samenwerking met Museum M, STUK en Artefact door Campus Groep T. Deze initiatieven genieten mijn volle steun. Ze scheppen ruimte voor creativiteit en zijn een uiting van onze maatschappelijke en culturele ambitie: voorbereiding deelname aan het Lichtfestival door Campus Sint-Lucas Gent en Technologicampus Gent (i.s.m. LUCA School of Arts en Odisee), tentoonstellingen van studentenprojecten, culturele initiatieven in samenwerking met steden waarin onze campussen gevestigd zijn. Een project zoals Euricur over stedelijke ontwikkeling biedt mogelijkheden om over de grenzen van disciplines heen en met onderzoekers van verschillende campussen samen te werken rond thema’s die ons ter harte gaan en waar we in de drie groepen van onze universiteit een deskundigheid rond opgebouwd hebben.
- Veel belang hecht ik ook aan een goede samenwerking met de partnerhogescholen en ik onderschrijf het belang van dwarsverbanden met professionele bacheloropleidingen: uitwisselen van wederzijdse expertise, samenwerken in gemeenschappelijke projecten (MIRO, NV Actief, ...), gezamenlijke organisatie van jobbeurzen, wetenschapsweek en open lesdagen, gedeeld gebruik van laboratoria, realiseren van gemeenschappelijke onderzoeksprojecten (Tetra, KMO innovatieprojecten).
- De beslissingen over infrastructuur moeten nu geïmplementeerd en uitgevoerd worden. Ze laten toe te voorzien in bijkomende ruimte voor onderwijs en onderzoek: aula’s, labo- en technische ruimtes voor experimenten, meetopstellingen, bureauruimte voor personeel. Bij de voorbereiding van de bouwplannen zal ik er mee op toezien dat er ruimte is voor aangepaste onderwijs- en werkvormen en voor de introductie van nieuwe onderwijstechnologieën. Ruimte ook voor projectwerk en ruimte om communicatieskills te oefenen. Bestaande voorbeelden in onze universiteit kunnen inspiratie bieden: bibliotheek in Arenberg, Agora, project Technology-enhanced collaborative learning (TECOL). De inrichting van een D&D Lab in Gent past hier zeker in.

De nieuwe campussen zijn voor de KU Leuven een uitgelezen kans. Zij verzekeren onze aanwezigheid in heel Vlaanderen. Ik zal er, zoals de voorbije vier jaar, zijn op promoties, events en alle andere activiteiten die de campussen organiseren. Zij genieten mijn volle aandacht. Tegelijk sta ik garant voor een sterk statuut voor en het welzijn van alle campusmedewerkers, evenals de verdere versterking van het unieke KU Leuven-community gevoel ter plaatse.